ŻYCIE GOSPODARCZE

Dwutygodnik poświęcony sprawom gospodarczym Polski Zachodniej

Organ Związku Fabrykantów Tow. zap. w Poznaniu.

Redakcja i Administracja:
Rzeczypospolitej 1, II — telefon 25-95.

Redaktor przyjmuje w dni powszednie od godz. 11—1; Administracja od 9—3.

Poznań, dnia 1 września 1932

Prenumerata wynosi: w kraju z przesyłką rocznie 30 zł, półrocznie 15 zł, kwartalnie 7,5 zł, zagranicą z przesyłką rocznie 36 zł, półrocznie 18 zł, kwartalnie 9 zł. Numer pojedyńczy 1,5 zł.

NR. 17 Wydawca: *Związek Fabrykantów Tow. zap. w Poznaniu.* **ROK 11**

Rozporządzenie o postępowaniu egzekucyjnem władz skarbowych.

Numer 62 Dz. Ustaw z dnia 22 lipca rb. poz. 580 zawiera rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25-go czerwca rb. o postępowaniu egzekucyjnem władz skarbowych. Przepisy znajdujące się w tem rozporządzeniu są nadzwyczaj ważne dla wszystkich tych, którzy opłacają jakiekolwiek podatki. Obowiązują te przepisy w całem państwie od 1 sierpnia rb. z wyjątkiem miast, w których znajdują się urzędy wojewódzkie, gdzie zaczną obowiązywać od 1 września, oraz Warszawy, Łodzi i Lwowa, w których obowiązywać będą od 1 października rb.

Na podstawie tego rozporządzenia egzekucja wszelkiego rodzaju świadczeń pieniężnych, które mogą być ściągane bez uzyskania wyroku sądowego (a więc za wszelkie podatki i świadczenia społeczne), przeprowadzana będzie przez Urzędy skarbowe przy pomocy sekwestratorów skarbowych. Takie egzekucje, załatwiane sposobem administracyjnym, dopuszczalne są tylko z ruchomości (sprzęty, towary, inwentarz, zboże itp.) oraz z wierzytelności pieniężnych, niezabezpieczonych na hipotece. Egzekucje z nieruchomości mogą odbywać się tylko na drodze sądowej.

Egzekucja prowadzona przez władze skarbowe powinna być skierowana przeciwko osobie bezpośrednio obowiązanej do uiszczenia należności, może być również wymierzona, przeciw tym, którzy są obowiązani do zapłacenia należności lub są odpowiedzialni za jej uiszczenie.

Egzekucja rozpoczyna się od pisemnego upomnienia z zagrożeniem, że jeżeli w ciągu dni 14 od doręczenia upomnienia należność nie zostanie uregulowana, wtedy nastąpią dalsze kroki egzekucyjne. Przed przystąpieniem do wykonania czynności egzekucyjnych sekwestrator powinien pokazać dłużnikowi pisemne polecenie urzędu skarbowego wykonania egzekucji, a na żądanie dłużnika legitymację służbową, upoważniającą do wykonywania czynności egzekucyjnej. Czynności egzekucyjne mogą być wykonane nietylko w dni powszednie, ale także w niedzielę, w święta i w porze nocnej. Jednak w niedzielę i święta i w nocy można dokonywać egzekucji tylko za pisemnem zarządzeniem urzędu skarbowego. Od takiego zarządzenia niema odwołania.

Jednym z najostrzejszych przepisów egzekucyjnych jest przepis, pozwalający egzekutorowi otworzyć drzwi i schowki dłużnika, a gdyby to nie wystarczało lub gdyby dłużnik chciał się wydalić, wtedy egzekutor może przeszukać odzież, którą dłużnik ma na sobie. — Mało tego egzekutor może przeszukać odzież dłużnika na pisemne pozwolenie urzędu skarbowego w każdem miejscu, w jakiem go spotka.

Odnośnie do ostatnich postanowień rozporządzenia trzeba nadmienić, że są sprzeczne z obowiązującemi ustawami i konstytucją, wobec czego nie mogą mieć żadnego prawnego efektu. Wiadomem jest każdemu, że przepisy ustawy mogą być uchylane lub zmieniane jedynie przez inne ustawy, a nigdy przez rozporządzenie czy to Rady Ministrów, czy ministrów poszczególnych, a nawet przez rozporządzenie Prezydenta, o ile nie ma na to ustawowego pełnomocnictwa.

Ustawa z dnia 10 marca 1932 r., z której mocy zostało wydane wymienione wyżej rozporządzenie, upoważnia do wydania w drodze rozporządzeń, przepisów, normujących całokształt postępowania egzekucyjnego władz skarbowych, lecz jedynie w ramach obowiązujących ustaw; nigdzie bowiem w tej ustawie nie zostało powiedziane, że nadaje się jednocześnie prawo uchylania ustaw obowiązujących.

Wobec tego, że ustawy normujące czas urzędowania oraz przepisy konstytucji, dotyczące rewizji osobistej i mieszkaniowej, nie zostały uchylone, temsamem przepisy §§ 18 i 23 omawianego rozporządzenia są sprzeczne z prawem obowiązującem i nie mogą mieć zastosowania.

Gdyby jednak urzędy skarbowe zastosowały w praktyce te przepisy, spotkają się niewątpliwie ze sprzeciwem osób zainteresowanych w postaci skarg, które bezwzględnie w każdym poszczególnym wypadku skwapliwie zostaną wniesione. Skargi takie, nie ulega wątpliwości, zostaną rozstrzygnięte przychylnie dla skarżących i przepisy wzmiankowanych paragrafów pozostaną martwą i zbędną literą naszego prawa.

Następnie według postanowień rozporządzenia dłużnik ma prawo być obecnym przy czynnościach egzekucyjnych, każdą jednak osobę a więc i dłużnika, egzekutor może usunąć po upomnieniu, o ile osoba ta zachowuje się niewłaściwie, lub przeszkadza czynnościom egzekucyjnym. Na żądanie wierzyciela lub dłużnika mogą być obecni przy czynnościach egzekucyjnych świadkowie nie więcej jednak jak po jednym z każdej strony, w razie usunięcia dłużnika lub jego nieobecności egzekutor powinien przywołać jednego lub dwóch świadków, którymi mogą być również krewni lub domownicy dłużnika.

W wypadku, gdy dłużnik nie ma zdolności do działań prawnych i nie ma ustanowionego pełnomocnika, oraz w razie śmierci dłużnika egzekucja ulega zawieszeniu. Także urząd skarbowy może zawiesić egzekucję na prośbę dłużnika, jeżeli wniósł on zażalenie na czynności egzekutora, lub odwołanie od postanowienia urzędu.

Nadzwyczaj ważny jest § 34 rozporządzenia, który mówi, że jeżeli w toku egzekucji okaże się, że bezwzględne ściągnięcie należności spowoduje niewątpliwą ruinę gospodarczą dłużnika, to wtedy urząd skarbowy może z urzędu lub na prośbę zawiesić egzekucję, albo ją ograniczyć do kwoty, której ściągnięcie nie zrujnuje dłużnika. Również ważny jest przepis, który postanawia, iż urząd skarbowy powinien umorzyć egzekucję, jeżeli jest oczywiste, że z egzekucji nie uzyska się sumy wyższej od kosztów samej egzekucji.

Zwolnione są od egzekucji:

a) sprzęty domowe, pościel, bielizna i ubranie codzienne niezbędne dla dłużnika i członków rodziny,

b) przedmioty używane z powodu ułomności dłużnika i jego rodzinę,

c) zapasy żywności i opału niezbędne dla dłużnika, jego rodziny i jego służby na okres jednego miesiąca,

d) krowa dojna albo dwie kozy lub trzy owce, albo jedna świnia wraz z zapasem paszy i ściółki aż do czasu najbliższych zbiorów, o ile te zwierzęta są niezbędne dla wyżywienia dłużnika, jego rodziny, i jego służby,

e) przedmioty i surowce, niezbędne do osobistego zarobkowania dłużnika, pracującego ręcznie,

f) przedmioty niezbędne do pełnienia służby lub wykonywania zawodu oraz przyzwoite ubranie dłużnika, pracującego umysłowo,

g) u dłużników, którzy pobierają wynagrodzenie za pracę są zwolnione od egzekucji te sumy

pieniędzy, które odpowiadają części wynagrodzenia za czas do najbliższej wypłaty,

h) u dłużników, którzy nie otrzymują stałego wynagrodzenia za pracę są zwolnione od egzekucji pieniądze niezbędne dla niego i jego rodziny na utrzymanie przez jeden tydzień,

i) nie ulegają egzekucji przedmioty dane dłużnikowi celem poratowania jego i jego rodziny w razie klęski z powodu nadzwyczajnych wypadków, choroby lub śmierci, oraz zasiłki i wsparcia udzielone w takich przypadkach o ile przedmioty te lub fundusze dla tych celów są mu jeszcze potrzebne,

j) przedmioty służące dłużnikowi i jego rodzinie do wykonywania praktyk religijnych lub niezbędne do nauki,

k) ordery honorowe, obrączki ślubne, listy, papiery rodzinne lub inne papiery osobiste dłużnika oraz jego księgi rachunkowe,

l) przedmioty codziennego użytku potrzebne dłużnikowi, które mogą być sprzedane tylko za bezcen, a dla dłużnika mają znaczną wartość użytkową,

m) przedmioty, które mogą służyć do pochowania zmarłego członka rodziny,

n) przedmioty służbie Bożej poświęcone,

Nie ulegają również egzekucji:

a) wsparcia wyznaczone dłużnikowi dla poratowania jego lub jego rodziny w czasie choroby, śmierci lub innej klęski,

b) zasiłki pieniężne, z tytułu ubezpieczenia na wypadek choroby i zabezpieczenia na wypadek bezrobocia,

c) sumy i świadczenia w naturze, przeznaczone na pokrycie wydatków lub wyjazdów w sprawach służbowych,

d) zapomogi na kształcenie się.

e) świadczenia perjodyczne mające charakter nagród honorowych,

f) należności pośmiertne z tytułu zapomogi lub zaopatrzenia jednorazowego pod jakąkolwiek bądź nazwą albo z tytułu ubezpieczenia kosztów pogrzebu,

g) odszkodowanie należące się dłużnikowi od Zakładu Ubezpieczeń z umów,

h) ubezpieczenie budynków lub ich przynależności, jeżeli odszkodowania te według umów lub przepisów prawnych winny być użyte tylko na odbudowanie ubezpieczonych budynków lub na uzupełnienie ich przynależności.

W razie zajęcia przez sekwestratora jakiejkolwiek z wyliczonych powyżej rzeczy, dłużnik ma prawo zażądania zwolnienia jej z pod sekwestru, a gdy to pozostanie bez skutku, może w ciągu 8 dni złożyć zażalenie do Urzędu Skarbowego na niezgodne z przepisami postępowania egzekutora. Orzeczenie Urzędu jest ostateczne.

Sprawy socjalne.

Wyjaśnienie Funduszu Bezrobocia do ustawy o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia.

Zarząd Obwodowy Funduszu Bezrobocia w Poznaniu nadesłał nam komunikat, dotyczący zaświadczeń o zwolnieniu z pracy robotnika, którego treść podajemy poniżej.

„W myśl art. 29 ustawy o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia oraz § 7 rozporządzenia Min. Pracy i Opieki Społ. z dnia 2 lipca 1932 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 58, poz. 556), zakłady pracy obowiązane są wydać w ciągu 24 godzin zaświadczenie o zwolnieniu z pracy robotnika według wzoru ustalonego powyższem rozporządzeniem i prowadzić specjalny rejestr tych zaświadczeń.

W zaświadczeniu o zwolnieniu z pracy, wydanem przez zakład pracy, w którym bezrobotny pracował 13 lub dłużej tygodni, zakład te obowiązany jest podać czasokres pracy, przerwy w pracy, ogólny zarobek bezrobotnego za okres ostatnich 13 tygodni jego pracy przed zwolnieniem, podlegających zaliczeniu do zabezpieczenia, czyli za 78 dni (włączając dni świąteczne oprócz niedziel) wstecz od dnia zwolnienia, za które dany zakład pracy obowiązywała opłata wkładek do Funduszu Bezrobocia, ilość dni pracy oraz przeciętny zarobek.

Za dnie wkładkowe należy uważać również i dnie świąteczne, oprócz niedziel, jako dnie pracy, pomimo nieopłacanych za nie wkładek. Natomiast dnie powszednie, wolne od pracy, za które nieopłacono wkładek, nie mogą być wliczone ani do ostatnich 13 tygodni zabezpieczeniowych dla ustalenia przeciętnego zarobku, ani też do ogólnie wymaganego 26 tygodniowego czasokresu pracy zabezpieczeniowej. Dla otrzymania przeciętnego zarobku, stanowiącego podstawę do obliczania zasiłku dla bezrobotnych, należy podzielić sumę zarobków, wypłaconych robotnikowi w ostatnich 13 tygodniach, przepracowanych całkowicie przed dniem zwolnienia z pracy, a podlegających zaliczeniu do zabezpieczenia, bez jakichkolwiek potrąceń, przez liczbę dni, za które zarobki te zostały wypłacone, n. p.:

1) bezrob. X. pracował bez przerwy od dnia 1. 7. 31 r. do 9. 7. 32 r. i przez cały okres jego pracy podlegał obowiązkowi zabezpieczenia na wypadek bezrobocia. Ogólny zarobek jego w ostatnich 13 tygodniach wzgl. 78 dniach (73 dni pracy i 5 dni świątecznych bez niedziel) przed zwolnieniem, t. j. w czasokresie od 11. 4. 32 r. do 9. 7. 32 r. wynosił 390,—, co stanowi przeciętnie zł 5,30 dziennie, dzieląc ogólną sumę zarobku zł 390,— przez ilość dni, za które zostały wypłacone zarobki (73 dni).

2) bezrob. Y. zatrudniony od 1. 7. 31 r. do 9. 7. 32 r., przyczem w okresie od 6. 6. 32 r. do 25. 6. 32 r., t. j. przez trzy tygodnie nie pracował, względnie nie podlegał zabezpieczeniu. Ponieważ przerwa ta przypada na ostatnie 13 tygodni, liczy się ogólny zarobek z okresu ostatnich 16 tygodni kalendarzowych przed zwolnieniem (przed 9. 7. 32 r.), co jednakże stanowić będzie faktyczny zarobek z ostatnich 13 tygodni pracy, podczas której robotnik podlegał zabezpieczeniu, i to z okresu pracy od 21. 3. 32 r. do 4. 6. 32 r., to jest 11 tygodni (następuje przerwa trzytygodniowa) i od 27. 6. 32 r. do 9. 7. 32 r. t. j. dwa tygodnie, a zatem ogólnie 13 tygodni, czyli 78 dni zaliczalnych do zabezpieczenia.

Zakłady pracy, w których bezrobotny pracował mniej niż 13 tygodni, winny podać w całości okres pracy, to znaczy ogólny zarobek za wszystkie dnie pracy, podlegające zabezpieczeniu, ilość tych dni i zarobek przeciętny. W wypadkach okresowego lub stałego ograniczenia produkcji do 3, 4 lub 5 dni w tygodniu, zakłady pracy mogą wydać zaświadczenie o zwolnieniu, wykazując zamiast poszczególnych przerw w zabezpieczeniu w ostatnich 12 miesiącach przed zwolnieniem faktyczną ilość dni zabezpieczenia (wkładkowych łącznie z dniami świąt oprócz niedziel) w danym okresie, n. p.:

a) w okresie od dnia   do dnia   193 podlegał obowiązkowi zabezpieczenia po 3 dni w tygodniu, to jest ogółem   dni;

b) w okresie ostatnich 12 miesięcy przed dniem zwolnienia z pracy, a mianowicie od dnia   podlegał zabezpieczeniu w Funduszu Bezrobocia ogółem   dni.

Powyższe dane winny być uwidocznione na odwrotnej stronie zaświadczenia o zwolnieniu z pracy.

Przy skróconym lub zwiększonym dniu pracy, dla ustalenia normalnego dnia pracy, policzalnego w myśl art. 2 znowelizowanej ustawy zabezpieczeniowej, należy podzielić ilość godzin faktycznie przez robotnika przepracowanych przez liczbę godzin normalnego dnia pracy, to jest dnia zgodnego z ustawową normą czasu pracy.“

Sprawy przywozowe i wywozowe.

Specjalny system określania niektórych kontyngentów przywozowych.

Ministerstwo Przemysłu i Handlu ustaliło na czas od 1 sierpnia do 31 grudnia rb. specjalny system określania kontyngentów przywozwych niektórych towarów. Mianowicie kontyngenty miesięczne przywozu z poszczególnych krajów mają odpowiadać 50 proc. przeciętnego miesięcznego przywozu danego towaru w ciągu pierwszego półrocza 1932 r. Ponadto w razie konieczności będą ustalane kontyngenty dodatkowe, które jednak odnosić się będą jedynie do przywozu z krajów, nie ograniczających importu z Polski przy pomocy restrykcyj dewizowych.

Systemem powyższym objęte są następujące towary (w nawiasie — pozycja taryfy celnej): słód (3 p. 3), chmiel (26 p. 1), miód, porter, piwo (29), skóry podeszwowe itd. (55 p. 1 i 2), obuwie (57 p. 1 i 3), wyroby porcelanowe (76), szyby itd. (78), samochody osobowe (173 p. 8), przędza wełniana (186 p.2 i 3), tkaniny bawełniane (187 i 188), aksamit, plusz itd. (189), materje i wyroby dziane itd. (205), parasole itd. (211), guziki i spinki (212), pióra ozdobne i sztuczne kwiaty (213), sieczka szklana (214), wyroby galanteryjne itd. (215).

Faktyczne uprzywilejowanie towarów przywożonych przez porty polskie w zakresie ulg celnych oraz pozwoleń przywozowych.

Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów w dniu 28 lipca powziął uchwałę, zalecającą uzależnianie stosowania wszelkich ulg celnych i — w miarę możności — pozwoleń przywozowych od przywozu importowanych towarów przez porty polskie. W myśl tej uchwały podobne zalecenia dotyczą również wypadków, w których jest stosowana pomoc eksportowa.

Komunikując o powyższem Ministerstwo Przemysłu i Handlu zaleciło Izbom Przemysłowo-Handlowym badać poszczególne wnioski o ulgi celne i pozwolenia przywozu pod kątem widzenia zezwalającym na ustalenie, czy przewóz nie może być uskuteczniony przez porty polskie.

W sprawie zwolnienia od podatku obrotowego w wywozie do Gdańska.

Jedna z firm przemysłowych w Bydgoszczy otrzymała następującą decyzję Ministerstwa Skarbu co do zawieszenia względnie zwolnienia od podatku obrotowego tranzakcyj, zawieranych z firmami na terenie Gdańska. Podajemy tę decyzję Ministerstwa in extenso ze względu na jej charakter precedensowy także dla innych gałęzi przemysłu. Brzmi ona jak następuje:

„W odpowiedzi na podanie z dnia 9 lutego r. b. Izba Skarbowa zawiadamia Zarząd Spółki, że Ministerstwo Skarbu na zasadzie artykułu 94 ustęp trzeci punkt 7 ustawy o państwowym podatku przemysłowym z dnia 15 lipca (Dz. U. R. P. Nr. 17 z roku 1932 poz. 110) poleciło zawiesić reskryptem z dnia 15 czerwca rb. LD. V. 23042/4/32 pobór podatku przemysłowego od obrotów, które będą osiągnięte w czasie od 1 lipca do 31 grudnia 1932 r. przez Spółkę z tranzakcyj skórami, zawieranych z firmami, posiadającemi swe siedziby na terenie W .M .Gdańska.

Zarazem nadmienia się, iż sprawa udzielania dalszych ulg uzależniona zostanie od stwierdzenia, w jakim stopniu ulgi te wpłynęły na rozwój sprzedaży skór W. M. Gdańska".

Nowa instrukcja wobec eksportu konfekcji.

Minister Przemysłu i Handlu wydał na wniosek Państwowego Instytutu Eksportowego dodatkową instrukcję, uzupełniającą instrukcję z dnia 21. 1. rb. w sprawie kontroli eksportu konfekcji.

Instrukcja ta w zakresie formalnym nie wnosi nowych postanowień, jest ona jednak z tego względu poważnym czynnikiem unormowania eksportu konfekcji, że w szeregu przepisów o charakterze organizacyjnym zmierza do zracjonalizowania i konsolidacji tego wywozu.

W myśl instrukcji, w wykazach eksporterów konfekcji, sporządzanych przez Izby przemysłowo-handlowe, figurować mogą jedynie firmy, które zarejestrowane są w rejestrze handlowym, wykupują świadectwa przemysłowe (firmy przemysłowe — świadectwa przemysłowe I—VII kat., firmy handlowe świadectwa I—II kat.) oraz prowadzą prawidłowe księgi handlowe.

Po wydaniu nowej instrukcji Izby przemysłowo-handlowe przeprowadzą rewizję wykazów eksporterów konfekcji, z których wykreślone będą firmy, uprawniające eksport nieracjonalny, szkodliwy dla rozwoju tegoż wywozu. Dalszą rewizję wykazów firm eksportujących przeprowadzi Państwowy Instytut Eksportowy, a wciągnięcie nowej firmy na listę eksporterów będzie mogło nastąpić tylko z powiadomieniem Instytutu. W związku z wydaniem instrukcji mają być powołane do życia w Warszawie, w Bielsku i Łodzi specjalne komitety eksportowe, których zadaniem będzie uzgadnianie i usprawnianie akcji eksportowej. W skład tych komitetów wejdą eksporterzy, zatwierdzeni przez Instytut, oraz delegaci Izb. — Przewodniczących tych komitetów powoływać będzie Instytut z poza grona eksporterów. Instrukcja przewiduje wreszcie zorganizowanie przez Instytut stałej konferencji cennikowej, która zajmie się opracowaniem i ustaleniem norm przy eksporcie. Członkami konferencji cennikowej, z siedzibą w Łodzi będą delegaci poszczególnych komitetów okręgowych rzeczoznawcy, powołani przez Instytut oraz delegat tegoż Instytutu. Również i przewodniczącego konferencji wyznaczy Państwowy Instytut Eksportowy. Postanowienie nowej instrukcji eksportowej wchodzą w życie w 30 dni od daty jej wydania, t. j. dnia 19. 8. rb.

Spadek wywozu i przywozu.

Ogólny przywóz Polski w pierwszem półroczu rb. wynosił 433,6 milj. zł, wobec 806,9 milj. zł w podobnym okresie roku ubiegłego. Spadek przywozu przeto wynosi około 46 proc. Na pierwszem miejscu, jako dostawcy Polski, utrzymują się w dalszym ciągu Niemcy, których udział w naszym przywozie wynosi 20,3 proc. wobec 24,3 proc. w roku ubiegłym. Drugie zkolei miejsce zamują Stany Zjednoczone z 11,1 proc. (11,4 proc.), Wielka Brytanja 8,2 proc. (7 proc.), Francja 7,6 proc. (7,1 proc.), Czechosłowacja 5,9 proc. (6,8 proc.), Szwajcarja 5,5 i Austrja 4,5 proc. (5,2 proc.) Wywóz z Polski w pierwszem półroczu wynosił 539 milj. zł wobec 950,3 milj. zł w roku ubiegłym, zmniejszając się o 43 proc. Pierwsze miejsce jako odbiorca Polski zajmowała Anglja, której udział w wywozie polskim wynosił 17 proc. (w roku ub. 16,4 proc.), drugie miejsce zajmowały Niemcy, ograniczając coraz bardziej import towarów polskich. Udział Niemców wynosił jednakże 17,6 proc. (wobec 15,6 proc.) Zkolei następują: Czechosłowacja 10,5 proc. (7,4 proc.), Austrja 7,8 proc. (10 proc.), Francja 5,8 proc. (5,7 proc.), Szwecja 5,5 proc. (4,1 proc.), Belgja 4,6 proc. (3 proc.), Danja 4,5 proc. (4,2 proc.)

Prawo i sąd w życiu gospodarczem.

Pracownicy fizyczni a pracownicy umysłowi w świetle wyroków Sądu Najwyższego.

Ostatnio ukazał się szereg wyroków Sądu Najwyższego, oświetlających nieco sporną wciąż kwestję rozróżnienia robotników od pracowników umysłowych, szczególnie drażliwą w rodzajach pracy stojącej na pograniczu możliwości zaliczenia do obu grup, oraz wśród tych zatrudnionych, którzy wykonywują jednocześnie czynności z obu zakresów. Większość sporów została wywołana, jak wiadomo, dążeniem Zakładów Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych do objęcia ubezpieczeniem jaknajwiększej liczby osób.

Niżej podajemy sentencje wspomnianych wyroków.

Wyrok Sądu Najwyższego Izby III Rw. z dnia 2. 10. 1930 Nr. 1304/30.

Wyliczenie w art. 2 rozporządzenia o umowie o pracę robotników kategorji osób, które korzystają z praw pracowników umysłowych jest wyczerpujące i nie może być w drodze wykładni sądowej rozszerzone. Dla oceny, czy pracownik jest umysłowym, obojętnem jest, czy posiada kwalifikacje na stanowisko, na które został przyjęty, natomiast ważnym jest fakt spełniania przez niego czynności administracyjnych i nadzorczych, wyliczonych przykładowo w art. 2 rozp. Jeżeli powód sam smarował maszyny elektryczne, puszczał je w ruch i regulował ich ruch itd. osobiście wykonywał pracę przy maszynach, działalność jego obejmowała rzeczy, a nie osoby, **przeto nie była kierowniczą.**

Wyrok Sądu Najwyższego Izby I C. z dnia 6. 11. 1931 r. Nr. 1234/31.

O charakterze pracy decyduje jedynie rodzaj czynności faktycznie wykonywanych przez pracownika, a nie określenie tego charakteru przez Zakład Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych, którego orzeczenia w tym względnie nie są dla Sądu wiążące.

Wynika z tego, że fakt ubezpieczenia w Z. U. P. U. nie nadaje jeszcze pracownikowi prawa do dłuższych urlopów, 3 miesięcznego terminu wypowiedzenia itp.

Wyrok Sądu Najwyższego Izby III Rw. z dnia 10. 6. 1930 r. 133/30.

Pracownikiem umysłowym jest „majster", który kieruje technicznie pracą w zakładzie pracy lub jego oddziale i jest za całość tej pracy „odpowiedzialny", czynność pracownika umysłowego polega zatem na kierownictwie technicznem cudzą pracą i nadzorowaniu tejże, a nie na wykonywaniu samemu tej pracy. Według umowy miał powód sam wykonywać pracę, nie mógł jej zlecać nikomu. Lepsze wiadomości techniczne, jakich wymaga taka praca, nie czynią go pracownikiem umysłowym, jak niemniej i ta okoliczność, że dodawano mu do pomocy pracowników do czynności przygotowaczej, znacznie łatwiejszej.

Wyrok Sądu Najwyższego Izby I C. z dnia 9. VI. 1931 r. Nr. 358/31.

Skoro Sąd ustalił, że powód pracował w fabryce sztucznych nawozów jako dozorca zmianowy, że do funkcji jego należał dozór nad pracą powierzonych mu robotników i składanie w tej materji sprawozdań, że wreszcie powód odpowiadał za szybkość i dokładność ich pracy, za całość jednak pracy i za techniczne jej wykonanie byli odpowiedzialni jego zwierzchnicy, miał prawo uznać powoda za pracownika fizycznego, gdyż czynności jego, stosownie do ustaleń Sądu, nie przekraczały miary zwykłego nadzoru, nie polegały na kierownictwie technicznem i nie skutkowały odpowiedzialności za techniczne wykonanie pracy.

Wyrok Sądu Najwyższego Izby I C. z dnia 17. IX. 1931 r. Nr. 429/31.

Wykonywanie przez pracownika niektórych czynności administracyjnych, nie przekraczających ram zwykłego nadzoru, jako to: obliczania wydajności pracy, notowanie godzin postoju, wydawanie przepustek i podziału pracy, wobec ustalenia przewagi w czynnościach powoda pracy fizycznej nie czyniło z niego pracownika umysłowego.

Wyrok Sądu Najwyższego Izby C. z dnia 29. X. 1931 r. Nr. 721/31.

Czynności magazyniera podręcznego magazynu, polegające na wydawaniu z magazynu narzędzi i materjałów i opiece nad magazynem, nie stanowią pracy umysłowej w rozumieniu art. 2 rozp. o umowie o pracę pracowników umysłowych.

(Przemysł Metal.)

Zmiana art. 15 rozporządzenia z dnia 11 czerwca 1920 r. o taryfie celnej.

Rozporządzeniem Ministrów Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 28 lipca 1932 r. uległo częściowej zmianie brzmienie art. 15 rozp. z dnia 11. 6. 1920 o taryfie celnej. Art. ten obecnie brzmi następująco:

„Od zaświadczeń wydawanych na prawo przywozu z zagranicy oraz wywozu zagranicę towarów zakazanych do przywozu, względnie wywozu, pobiera się z wyjątkami przytoczonemi poniżej, osobną opłatę manipulacyjną w wysokości 1% wartości krajowej towarów objętych zaświadczeniem, najmniej jednak 1 złoty".

Rozporządzenie to weszło w życie 6 sierpnia br. (Dz. U. R. P. Nr. 66 poz. 620).

Różne.

Propaganda portów polskich zagranicą.

Izba Przemysłowo-Handlowa w Gdyni, chcąc zaradzić brakowi informacyj oraz materjału propagandowego portów polskich zagranicą, jak również uzupełnić informacje o handlu eksportowym i importowym Polski, przystąpiła do opracowania specjalnego wydawnictwa w języku angielskim, niemieckim i francuskim, o Gdyni, Gdańsku i handlu morskim Polski.

Wydawnictwo to — o charakterze encyklopedyczno-informacyjnym — zawierać będzie wszelkie dane niezbędne dla sfer gospodarczych, o naszych portach i handlu zamorskim, przez co stanie się niejako przewodnikiem dla sfer handlowych zagranicą w ich stosunkach handlowych z portami polskiemi oraz z eksporterami i importerami w Polsce.

Omawiane wydawnictwo Izby zawierać będzie między innemi:

Dział I. Informacje o porcie gdyńskim. Przepisy i opłaty portowe — spis firm gdyńskich podług poszczególnych branż. Informacje o flocie handlowej polskiej etc. Dział II. Informacje o porcie w Gdańsku. Przepisy i opłaty portowe. Przemysł gdański. Spis firm gdańskich podług poszczególnych branż etc. Dział III. Informacje o handlu zagranicznym Polski. Najważniejsze przepisy celne. Możliwości handlowe eksportowe i importowe. Spis firm importowych i eksportowych na Pomorzu etc.

W związku z powyższem Izba Przemysłowo-Handlowa uprasza firmy w Gdyni, w Gdańsku i na Pomorzu, jak również większe firmy eksportowe i importowe w Polsce o nadsyłanie materjału do powyższego wydawnictwa w formie komunikatów, informacyj, opisów przedsiębiorstw, krótkich artykułów, ogłoszeń, inseratów etc. Izba gdyńska liczy również na współpracę zrzeszeń gospodarczych swego okręgu w opracowaniu materjałów numeru propagandowego.

Nowe zarządzenia dewizowe w Czechosłowacji.

Izba Przemysłowo-Handlowa w Poznaniu podaje do wiadomości zainteresowanym, że z dniem 20 lipca rb. zaczęło obowiązywać w Czechosłowacji nowe rozporządzenie rządu Nr. 118 z dnia 15. 7. rb. czechosłowackiego Zbioru Ustaw i Rozp. w sprawie ograniczeń dewizowych.

Przywiezione z zagranicy czechosłowackie banknoty, drobne pieniądze papierowe i bilony będą mogły odtąd wypływać jedynie na podlegające ograniczeniom konta zagraniczne, z których wypłaty zarówno w kraju, jak i zagranicą odbywać się będą mogły jedynie za specjalnem zezwoleniem czechosłowackiego Banku Narodowego. Uzyskiwanie kredytów zagranicą w obecnej walucie jest dozwolone. Przyjmowanie gwarancji zagranicą za firmy krajowe w jakiejkolwiek walucie wymaga przedtem zezwolenia Banku Narodowego.

Sprawy ustawodawcze.

Izba Przemysłowo-Handlowa w Łodzi zakomunikowała ostatnio Związkowi Izb uwagi w przedmiocie zagadnień, o których unormowanie należałoby wystąpić w trakcie zbliżającej się sesji sejmowej, przyczem szczególny nacisk położyła na sprawę zakończenia prac dotyczących wydania jednolitego kodeksu handlowego, a conajmniej ogłoszenia działu jego, zawierającego przepisy o obowiązku i sposobie prowadzenia prawidłowych ksiąg handlowych. Pozatem Izba podniosła potrzebę zunifikowania i znowelizowania przepisów, posiadających podstawowe znaczenie dla bezpieczeństwa obrotu i stosunków kredytowych, przyczem wśród rzędu tych ustaw na pierwszem miejscu wyszczególniła przepisy o postępowaniu upadłościowem oraz o sądowem odraczaniu wypłat. Ponadto Izba poświęciła uwagę zagadnieniom podatkowym, których rychłe uregulowanie ustawodawcze jest koniecznością, podyktowaną względami gospodarczemi. Do rzędu ich Izba zaliczyła m. in. sprawę znowelizowania art. 92 ustawy o państwowym podatku przemysłowym w kierunku wyraźnie ustalającym, iż odpowiedzialność z tytułu podatku przemysłowego ciąży tylko na majątku ruchomym, stanowiącym własność przedsiębiorstwa. Wreszcie Izba zgłosiła wnioski dotyczące poszczególnych innych równie pilnych i istotnych problemów ustawodawczych.

Uzupełnienia taryfy pocztowej.

Rozporządzeniem Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 6 sierpnia b. r. zostały wprowadzone do taryfy i ordynacji pocztowej pewne uzupełnienia, dzięki którym druki prywatne i urzędowe nadawane jednorazowo w większych ilościach korzystają z następujących ulg w dotychczasowej opłacie:

40% przy wysyłaniu ponad 100—500 sztuk
50% „ „ „ 500—1 000 „
60% „ „ „ 1 000 „

Druki takie muszą być nadawane przy okienku w urzędzie pocztowym zapomocą książki nadawczej i opłacone gotówką. Przy nadaniu na stronie adresowej druku musi być umieszczony napis: „Opłacone gotówką".

Rozporządzenie to weszło w życie 6 sierpnia 1932 r.

Redakcja i Administracja: Rzeczypospolitej 1 — Czcionkami Drukarni Polskiej S. A. w Poznaniu.
Redaktor odpowiedzialny Dyrektor Franciszek Łyczywek.